

Aan de voorzitter van het College Aruba Financieel Toezicht
Prof. dr. A.F.P. Bakker
L.G. Smith Blvd. 68
Oranjestad, Aruba

Referentie
MFO/CAFT 0006-17

Datum
21 juni 2017

Betreft
Antwoord op uw reactie bij de eerste uitvoeringsrapportage 2017 Aruba

Geachte heer Bakker,

Met kenmerk Cft 201700121 d.d. 2 juni 2017 hebben wij uw reactie op onze 1^e kwartaalrapportage 2017 Aruba ontvangen.

Middels deze brief willen wij graag hierop nader ingaan, waarbij we a priori opmerken dat de uitdagingen binnen onze openbare financiën c.q. het realiseren van een jaarlijks afnemend begrotingstekort (2017:0,5%), continue onze volle zorg en aandacht genieten.

Exploitatierkening

Met betrekking tot de ontvangsten bestaat geen gelijkmatig heffings- en ontvangstenpatroon in de belastingen. Het extrapoleren van een begrotingssaldo over het eerste kwartaal naar een heel jaar is hierdoor te simpel. De VAS voor de winstbelasting zit pas dit jaar in zijn legale periode (i.e. 31 mei), waardoor de opbrengsten hiervan vanaf mei zichtbaar worden: vanaf UR-2 dus. Vanwege versterkt toezicht lopen diverse boekencontroles voor de Lb en BBO, waardoor deze pas vanaf het 2^e kwartaal een verbeterde compliance zullen tonen. Overigens merkt u terecht op dat een aantal majeure ontvangsten uit de overeenkomsten met Valero pas later in dit jaar zullen vallen.

Überhaupt besteden wij geheel conform uw toelichting en advies constant aandacht aan met name genoemde middelen en kostenontwikkelingen in samenhang met het uit te voeren beleid en de macro-economische effecten en de sociaal-maatschappelijke effecten in Aruba.

Tekortnorm

In de LAft is in artikel 14 lid 1 jo. artikel 17 lid 3 opgenomen dat uw college de begroting en de uitvoeringsgegevens toetst aan de voor Aruba geldende tekortreeks en -norm voor de collectieve sector zoals opgenomen in artikel 14 lid 2.

Teneinde ongewenste verwarringen te voorkomen, willen wij u in overweging geven om in uw samenvattend oordeel en conclusie, de norm voor de gehele collectieve sector zoals gedefinieerd in artikel 1, aan te houden.

Desgewenst kan in de toelichting een splitsing worden gemaakt tussen het resultaat Land en de overige collectieve sector, waarbij een nadere onderbouwing wordt gegeven van het tekort in samenhang met de oorzaken en redenen.

Verplichtingenstop

U geeft het advies om in overweging te nemen om een algehele verplichtingenstop in te voeren.

Zoals wij hebben opgenomen in de samenvatting in de 1^e kwartaalrapportage, zijn wij het met u eens dat een strakke monitoring gewenst is op zowel de middelen als de kosten om ongewenste onder- of overschrijdingen te voorkomen. D.d. 22 februari 2017 hebben wij op uw vragen over de 4^e kwartaalrapportage 2016, aangegeven dat een verplichtingenstop een van de interne (bij)sturings-instrumenten is welke past binnen een verantwoord begrotings-uitvoeringsbeleid. Nog afgezien van de externe werking van zo'n algehele verplichtingenstop op de diverse directies en diensten, is het bekend dat wettelijk verplichte uitgaven, uitgaven op grond van rechten die ontleend kunnen worden aan een verordening (zoals subsidies), uitgaven op reeds bestaande (raam)contracten etc. niet kunnen vallen onder een algehele verplichtingenstop. Wij zijn van mening dat een algemene verplichtingenstop zo vroeg in het jaar het functioneren van het apparaat en de uitvoering van het beleid zal frustreren. In dit verband ligt het meer in de lijn om op basis van een evenwichtige begrotingsuitvoering en de samenhang tussen de primaire processen en secundaire processen, indien en waar nodig, selectieve bijsturingsacties te nemen.

Personeel

In uw reactie heeft u opgenomen dat sprake is van een forse toename van het aantal personen in overheidsdienst. En dat in 2017 een fors aantal mensen in dienst zijn getreden, terwijl het aantal uit dienst getreden personen minimaal is.

In de onderhavige uitvoeringsrapportage hebben wij een tabel opgenomen waarin wij op hoofdniveau, per ministerie inzicht verstrekken in de aantallen personeel per ministerie. Zie onderstaand hetgeen in de 1^e kwartaalrapportage 2017 is opgenomen.

Tabel 2.7: Ontwikkeling personeelsaantallen in FTE

Ministerie	1e kwartaal 2016	2e kwartaal 2016	3e kwartaal 2016	4e kwartaal 2016	1e kwartaal 2017
Ministerie AZWIDO	453	456	449	451	550
Ministerie ROII	285	285	282	274	266
Ministerie TTPC	239	240	239	235	147
Ministerie EZCEM	153	154	153	155	143
Ministerie VOS	249	241	241	234	236
Ministerie SJA	192	193	195	196	194
Ministerie OG	227	229	227	221	224
Ministerie JUS	1414	1412	1426	1428	1435
Ministerie FO	659	653	652	655	674
Totaal	3871	3863	3864	3849	3869
Onderwijspersoneel	867	866	864	882	885
Kustwachtpersoneel	46	53	50	49	48

Bron: Departamento Recurso Humano

Tevens hebben wij opgemerkt dat het ambtenarenapparaat conform opgave van DRH, in het 1^e kwartaal per saldo met 18 Fte's is gestegen ten opzichte van het laatste kwartaal 2016 en dus fractioneel lager ligt als ultimo hetzelfde kwartaal van het begrotingsjaar 2016. Nb. Ook in de categorie Onderwijspersoneel (loopt buiten de begroting) is sprake van een neerwaartse trend¹. Ons personeelsbeleid is een dynamisch proces waarbij Fte's regelmatig uit dienst treden doch permanente functies bemenst moeten blijven om de dienstverlening te borgen. Overigens is reeds 2 jaren sprake van een personeelsstop, waarop uitzondering wordt gemaakt voor permanente kernfuncties. De forse toename waarnaar u in uw reactie verwijst kunnen wij derhalve niet delen, tenzij u over andere informatiebronnen beschikt hetgeen niet onwaarschijnlijk lijkt.

De aan ons eerder voorgelegde overweging om de overwerkvergoeding te normeren hebben wij reeds middels de begroting tot stand gebracht. Evenwel is de daadwerkelijke realisatie te allen tijde afhankelijk van flankerende maatregelen op basis van sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen.

Liquiditeitspositie

Het CAft acht de liquiditeitspositie van het Land zorgelijk omdat de liquiditeitsstand per ultimo 1^e kwartaal 2017 is afgenomen ten opzichte van een kwartaal eerder. Daarnaast vindt het CAft het zorgelijk mede gelet op een toename van Afl. 15 miljoen bij de kortlopende schulden en het feit dat er in het eerste kwartaal slechts Afl. 32 miljoen is afgelost op staatsobligaties.

Reeds in onze antwoorden d.d. 22 februari 2017 op uw vragen d.d. 16 februari 2017 bij de 4^e kwartaalrapportage 2016, is dit onderwerp aan de orde gekomen.

Vooraleer is in elke toelichting opgenomen dat met de tabel "*liquiditeitsrealisatie en prognose*" een volledige aansluiting met de begroting nimmer direct mogelijk is, omdat verschillende stelsels aan de verschillende overzichten ten grondslag liggen. De doelstelling van dit overzicht is niet om de begroting te kunnen volgen, maar om de inzet van het werkkapitaal van het Land inzichtelijk te maken.

In de kwartaalrapportage wordt de liquiditeitsstand opgenomen als onderdeel van de liquiditeitsprognose. Daarnaast wordt in verband met de financiering en het schuldbeheer, over de kortlopende schulden en over alle schulden aan derden gerapporteerd. In het verlengde hiervan kan hieruit geen conclusie worden getrokken dat er een liquiditeitsprobleem bestaat: simpelweg omdat anders ook alle andere (balans)standen moeten worden betrokken om een volledig beeld te krijgen (bijvoorbeeld de kortlopende vorderingen). De benoemde "negatieve liquiditeit" in het liquiditeitsoverzicht is altijd mogelijk en volgt wanneer de uitgaven tijdelijk groter zijn dan de ontvangsten. Het liquiditeitssaldo geeft niet het saldo van de bankrekeningen aan.

Ook de toename in de kortlopende schulden van Afl. 109 miljoen naar Afl. 124 miljoen geeft geen reden tot zorg indien en voor zover men de bedragen binnen een juiste context analyseert. De gemiddelde stand van de kortlopende schulden over zowel 2015 als 2016 was namelijk Afl. 135 miljoen. Ook is bekend dat het eerste kwartaal van elk jaar steeds een hogere stand kent. Zo was de stand per ultimo Q1-2015: Afl. 153 miljoen en per ultimo Q1-2016: Afl. 167 miljoen. De stand per Q1-2017 is dus significant lager.

Hierover zullen wij rapporteren in onze jaarlijkse 'Rapportage FTe verloop versus directe personeelslasten Aruba'.

Verder is de toename van Afl. 15 miljoen in het eerste kwartaal 2017 volledig toe te schrijven aan een aanwas van facturen welke conform de in de Algemene Voorwaarden van het Land opgenomen betaaltermijn per rapportagemoment nog niet betaalbaar waren. Er is dus geen sprake van een toename in “achterstanden”, doch in de kosten van goederen en diensten zoals uw college zelf beaamt.

Tot slot heeft het CAft in haar analyse de buitenlandse aflossingen over het hoofd gezien. De totale aflossingen in het eerste kwartaal bedragen niet slechts Afl. 32 miljoen, maar in totaal Afl. 75,7 miljoen.

Samenvattend gaan we er vanuit dat u het met ons eens kan zijn dat het verloop van de liquiditeiten in het eerste kwartaal wijst op een reguliere aanwending van het werkkapitaal en geen reden tot zorg geeft.

Voor de goede orde merken we tenslotte op dat de Q1-rapportage inderdaad op 21 mei is toegezonden, dit nadat de eerste versie in gemeen ambtelijk overleg is teruggehaald vanwege de geconstateerde errata. Het had uw reactie gesierd indien deze reden daarin was opgenomen.

In onze rapportage over het 2^e kwartaal zullen wij nader ingaan op uw overige aanbevelingen indien alsdan opportuun.

Hopende hiermede de nodige nuance te hebben aangebracht in uw reactie,

De minister van Financiën en Overheidsorganisatie,
Sociale Zaken, Jeugdzaken en Arbeid

mr. A.R. Bermudez.